

Стрембицька Л.А.

Пригадаймо

До яких частин мови відноситься прийменник?

Яка його роль у мові? Чи має він лексичне значення?

Чи змінюється він? Чи виступає членом речення?

Зверніть увагу на прийменники та їх будову

Знайшов під столом, Вийшов з дому Росли понад ставом, знаходився поміж вербами, вискочив з-під мосту

Залежно від обставин, Коло батька

Походження прийменників

непохідні (первинні)

похідні (вторинні)

без, в (у), до, для, з, за, об, від, на, над, по, під, між, при з-під, з-поміж, поза, понад, заради, край, у разі,шляхом, навколо, обабіч, поблизу, близько

Способи творення похідних прийменників

4 3 8. Спишіть речення. Підкресліть прийменники разом зі словами, яких вони стосуються, як члени речення. Які з цих прийменників похідні?

ЗРАЗОК. Брат, із сестрою зупинилися біля свого будинку.

- 1. На золоті крил із-під тучі бджола поспішає у світ (М. Стельмах).
- 2. Пісню ту візьму собі на спомин, пісня буде поміж нас (В.Івасюк).
- 3. Нема краще понад мене (Нар. творчість). 4. Посеред ночі дощ пішов, зашелестів, як збіжжя, в полі (Д. Павличко).

БУДОВА ПРИЙМЕННИКІВ

прості

без, до, по, при, край, мимо, коло, з, перед, кінець

складні

Кілька Прийме -нників

з-над, із-за, з-поза, поміж, поза, з-поміж, заради, довкола

складені

Кілька слів

згідно з, відповідно до, у зв'язку з, незважаючи на

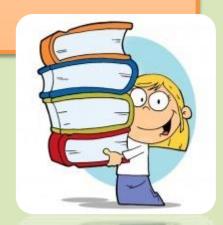

4 4 0. Знайдіть і випишіть похідні прийменники. Поясніть, як їх утворено.

Над водою, понад ставом, у разі потреби, поблизу каміна, з приводу листа, перед уроками, на моніторі, посеред кімнати, незалежно від бажання,

відповідно до наказу, з нагоди ювілею, поруч зі мною, коло вікна, на відміну від мене, від дороги, шляхом перевиборів, під кондиціонером, під час відпочинку, для малювання, включаючи молодших.

II. З одним виписаним прийменником (на вибір) складіть і запишіть речення з дієприкметниковим

ДОМАШНЕ ЗАВДАННЕ

Вивчити і знати розряди за будовою та походженням прийменників.

